SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 832/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [redacted] zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Herbulákom, Brnianska 1K, Trenčín, a sťažnosť maloletej [redacted], [redacted] a maloletej [redacted], podanú advokátom JUDr. Jozefom Herbulákom, Brnianska 1K, Trenčín, pre namietané porušenie ich základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 202/2016-1687 zo 14. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [redacted] maloletej [redacted] a maloletej [redacted] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 24. augusta 2016 sa [redacted], maloletá [redacted], a maloletá [redacted] (ďalej aj „sťažovateľ“, „maloleté sťažovateľky“ alebo spolu „sťažovatelia“), domáhali vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ich v záhlaví označených základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 CoP 202/2016-1687 zo 14. júna 2016 a ktorým by napadnuté rozhodnutie tohto súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2. Uvedená sťažnosť súvisí so skoršou sťažnosťou maloletých sťažovateliek, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. IV. ÚS 100/2014-94 z 23. mája 2014 (ďalej len „nález“) a vyslovil, že „1. Základné právo [redacted], maloletej [redacted] a maloletej [redacted] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoP 267/2013 a jeho uznesením z 13. augusta 2013 porušené boli. 2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 267/2013 z 13. augusta 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie“. Ústavný súd dospel k záveru, že „v posudzovanej veci krajský súd pri zisťovaní skutkového stavu nezohľadnil požiadavky vyplývajúce z aktuálnej judikatúry ESĽP, ako i požiadavky na dôslednú ochranu práv maloletých a na tomto (podľa názoru ústavného súdu zjavne nedostatočnom) základe formuloval v napadnutom uznesení skutkové a právne závery, ktoré sú z ústavného hľadiska neakceptovateľné a neudržateľné a zároveň majú za následok porušenie základného práva sťažovateliek podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru.“

3. V zmysle záverov ústavného súdu vyslovených v náleze krajský súd pre účely doplnenia dokazovania uznesením č. k. 11 CoP 265/2014-939 z 24. septembra 2014 zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 P 123/2011-669 z 15. marca 2013. Následne okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých a po opätovnom vypočutí rodičov maloletých sťažovateliek, oboznámení sa so stanoviskom kolízneho opatrovníka maloletých sťažovateliek, ako aj s primeranými opatreniami predloženými sťažovateľom prihliadajúc na zásahu najlepšieho záujmu maloletých detí dospel k záveru, že *„návrat maloletých detí nie je možné nariadiť, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo dostatočne preukázané, že návrat do krajiny obvyklého pobytu by obe maloleté deti vystavil riziku vzniku vážnej psychickej ujmy, a to aj napriek vykonaným primeraným opatreniam na zabezpečenie ochrany maloletých detí po ich návrate zo strany otca maloletých detí, ktoré by za inej dôkaznej situácie zakladali dôvod pre nariadenie návratu podľa čl. 11 ods. 4 Nariadenia Rady (ES č. 2201/2003)“*, preto uznesením č. k. 1 P 123/2011-1537 z 29. januára 2016 návrat maloletých sťažovateliek na územie [redacted] nenariadil.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že okresný súd *„vec nesprávne právne posúdil, jeho rozhodnutie je nepochopiteľné, pretože súd v podstate správne zistil všetky predpoklady na nariadenie návratu detí do* [redacted] *napriek tomu arbitrárne a z nepochopiteľných príčin rozhodol, že návrat detí to* [redacted] *nenariadil...“*.

5. Krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa v tom čase účinného § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil. V relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia citujúc *„aktuálnu judikatúru ESĽP“* uviedol, že *„s námietkami otca uvedenými v odvolaní sa odvolací súd nestotožnil s poukazom na vyslovený právny názor založený na vyhodnotení vykonaného dokazovania s prihliadnutím na zohľadnenie najlepšieho záujmu maloletých detí vo vzťahu k čl. 13 Dohovoru a čl. 11 ods. 4 Nariadenia“*. Podľa názoru krajského súdu *„vo vzťahu k čl. 13 Dohovoru treba uviesť, že obsahuje výnimku zo všeobecnej povinnosti nariadenia návratu...*

Ustálenie hranice medzi bežnou ujmou a ujmou spôsobilou ohroziť dieťa je obtiažna, preto pri rozhodovaní o tom, či dieťaťu hrozí ujma, a ak áno, či dosahuje intenzitu takého stupňa, akú má na mysli čl. 13 písm. d) Dohovoru, je potrebné posudzovať podľa okolností konkrétneho prípadu vyhodnocovaním jednotlivých dôkazov predložených účastníkmi v konaní, posudzujúc rad faktorov ako na strane rodičov, tak aj dieťaťa. S poukazom na uvedené v danej veci v súčasnej dobe aj podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné neposudzovať vec v širších súvislostiach, a to najmä z pohľadu záujmu maloletých detí v tomto kontexte nebrať do úvahy závery súdom ustanovených znalcov z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých vyslovené najmä v závere podaného znaleckého posudku... Pokiaľ ide o čl. 11 ods. 4 Nariadenia a jeho aplikáciu, táto je nesporná, rovnako nesporné je, čo odvolací súd osobitne konštatuje, že rozsah primeraných opatrení predložených otcom so zárukou príslušných orgánov [redacted], ktoré idú dokonca nad rámec čl. 11 ods. 4 Nariadenia. Napriek uvedenému odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že v súčasnom psychickom prežívaní detí, ktoré trvá už päť rokov by nariadenie návratu do [redacted] vystavilo deti nebezpečenstvu fyzickej alebo duševnej ujmy v zmysle čl. 13 písm. b) Dohovoru... Pokiaľ súd prvého stupňa v danej veci pri rozhodovaní v širších súvislostiach prihliadal na záujem maloletých detí a tento nadradil nad záujem a práva otca, s jeho názorom sa odvolací súd rozhodujúc v roku 2016 stotožnil... Názor detí, ktorý vyslovili, vzhľadom na ich vek (10 a 9 rokov) možno považovať za ich názor, aj keď ovplyvnený matkou, s ktorou deti žujú, tak ako to bolo konštatované v znaleckom posudku. Uvedená skutočnosť nakoniec vyplýva aj z obsahu a spôsobu vypracovania znaleckého posudku... Pokiaľ preto súd prvého stupňa pri rozhodovaní prihliadal aj na názor maloletých detí prezentovaný pred znalkyňami, postupoval v súlade s čl. 13 Dohovoru.“.

6. S uvedenými závermi krajského súdu sťažovateľ nesúhlasí a opakujúc identické argumenty, aké uplatnil v konaniach pred všeobecnými súdmi, v sťažnosti namieta, že nesprávnym právnym posúdením podmienok nenariadenia návratu maloletých sťažovateliek do krajiny obvyklého pobytu podľa Dohovoru o občianskoprávnych aspektoch medzinárodných únosov detí z 25. októbra 1980 (ďalej len „Haagsky dohovor“) a Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní

a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie Rady (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie“), a nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia v časti týkajúcej sa posúdenia existencie nebezpečenstva hroziacej ujmy maloletým sťažovateľkám a primeraných opatrení predložených sťažovateľom na zabezpečenie ochrany maloletých sťažovateliek došlo k porušeniu jeho v záhlaví označených základných práv a slobôd. Argumentuje, že *„krajský súd sa vo svojom uznesení ani len nepokúsil jasným a presvedčivým spôsobom vysvetliť, prečo napriek jednoznačne splneným podmienkam návrat nenariadil. Neobstojí pritom jeho úvaha vo všeobecnej rovine, že pri svojom rozhodovaní prihliadal na najlepší záujem mal. detí a tento nadradil nad záujem a práva otca. Niet pochýb o tom, že najlepší záujem dieťaťa musí byť základným kritériom pri akejkoľvek činnosti súdov alebo orgánov verejnej moci v súvislosti s dieťaťom. V predmetnej veci je sťažovateľ jednoznačne toho názoru, že deti na Slovensku v opatere matky trpia.“*. Sťažovateľ je presvedčený, že na nepriaznivé meritórne rozhodnutie v tomto prípade malo vplyv aj samotné trvanie napadnutého konania pred všeobecnými súdmi, počas ktorých maloleté sťažovateľky v dôsledku neoprávneného zadržania matkou v Slovenskej republike žili, navštevovali slovenské školy, až sa do tohto prostredia prirodzene integrovali. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP) vo veci *„H. proti Spojenému kráľovstvu, 8. 07. 1987, ods. 90, séria A č. 120“,* v ktorom uviedol, že účinné rešpektovanie rodinného života si vyžaduje, aby budúce vzťahy medzi rodičmi a deťmi neboli určené len na základe plynutia času, k čomu však *„v dôsledku neschopnosti slovenských súdov za 5 rokov s končenou platnosťou vyriešiť spor o tom, kde majú moje deti žiť, došlo*“, pretože hoci po celý čas pobytu maloletých sťažovateliek v Slovenskej republike robil sťažovateľ všetko pre to, aby si s nimi udržal kontakt, ich matka mu v tom bránila.

II.

7. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom

ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmavané (IV. ÚS 303/04). V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

9. V rámci predbežného prerokovania sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie v záhlaví označených základných práv a slobôd napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd so zreteľom na argumentáciu uplatnenú sťažovateľom dospel k názoru, že nie je opodstatnená.

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejaviť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

11. Preskúmaním odôvodnenia napadnutého uznesenia (bod 5) ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom reagoval na všetky relevantné odvolacie námietky sťažovateľa, jasne, zrozumiteľne a v súlade s judikatúrou v obdobných veciach vrátane judikatúry medzinárodných orgánov ochrany práva, predovšetkým ESĽP, objasnil postup aplikácie kritérií na rozhodnutie o nenariadení návratu maloletých sťažovateliek do krajiny obvyklého pobytu v súlade s dôrazom na zásadu ich najlepšieho záujmu. K aplikácii týchto kritérií sa ústavný súd podrobne vyjadril už v náleze (bod 2), keď s odkazom na rozsudok ESĽP č. 27853/09 z 26. 11. 2013 vo veci X v. Lotyšsko a v ňom citovanú ďalšiu judikatúru uviedol, že dohovor a Haagsky dohovor musia byť interpretované v súlade a bez vzájomného konfliktu, pričom rozhodujúci je najlepší záujem dieťaťa, a zdôraznil, že vnútroštátne súdy sú povinné náležite preskúmať celú rodinnú situáciu vrátane tvrdení o „vážnej ujme“, ktorá by dieťaťu v prípade návratu mala hroziť, a toto preskúmanie musia vnútroštátne súdy aj náležite odôvodniť vo svojich rozhodnutiach.

12. V súvislosti s cieľom a účelom Haagskeho dohovoru, na ktorý poukazuje sťažovateľ, je relevantná aj judikatúra ESĽP, podľa ktorej „návrat dieťaťa nemá byť v prípadoch, keď je Haagsky dohovor aplikovateľný, nariadený automaticky alebo mechanicky a najlepší záujem dieťaťa musí byť posudzovaný v každom jednotlivom prípade a závisí od škály individuálnych okolností, konkrétne od veku a stupňa vyspelosti, prítomnosti alebo absencie rodičov, okolia a skúseností. Z procesného hľadiska má národný orgán konať na základe úplného preskúmania celkovej rodinnej situácie a faktorov materiálnej, emocionálnej, zdravotnej, psychologickej a pod. povahy“ (rozsudok č. 41615/07, Neulinger a Shuruk v. Švajčiarsko zo 6. 7. 2010).

13. Podľa názoru ústavného súdu sa napadnuté uznesenie podrobne zaoberá odôvodnením hrozby ujmy v prípade návratu maloletých sťažovateliek do krajiny obvyklého pobytu, ktorej existenciu so zreteľom na celkové trvanie súdneho konania krajský súd vyhodnotil v širších súvislostiach vychádzajúc pritom zo záverov znaleckého posudku, ktoré *„znalkyne založili na základe pohovorov s deťmi, ich psychologického vyšetrenia, rozhovorov s rodičmi, pozorovania rodičov a detí vo vzájomných interakciách“*. Krajský súd vo svojom rozhodnutí jednoznačne konštatoval, že rozsah primeraných opatrení

predložených sťažovateľom so zárukou príslušných orgánov [redacted] ide nad rámec čl. 11 ods. 4 nariadenia, avšak súčasné psychické prežívanie maloletých sťažovateliek by ich v prípade nariadenia návratu do [redacted] vystavilo nebezpečenstvu fyzickej alebo duševnej ujmy v zmysle čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru.

14. Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 60/04) vyplýva, že pod právom na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k vykonávaniu dokazovania treba rozumieť, že účastníkovi konania musí byť poskytnutá možnosť podieľať sa zákonom ustanoveným spôsobom na dokazovaní, čo znamená dôkazy navrhovať, byť prítomný na vykonávaní dokazovania (§ 122 ods. 1 OSP) vrátane práva klásť účastníkom otázky (§ 126 ods. 3 OSP) a k navrhovaným a už vykonávaným dôkazom sa vyjadrovať (§ 123 a § 129 ods. OSP). Do obsahu tohto práva však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní (II. ÚS 77/06).

15. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti stabilne uvádza, že z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy vyplýva tiež zásada voľného hodnotenia dôkazov (I. ÚS 67/06). Pokiaľ všeobecné súdy uvedené ústavné garancie rešpektujú (teda najmä čl. 46 až čl. 50 ústavy), ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011).

16. Vychádzajúc z uvedeného nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať napadnuté uznesenie krajského súdu za neodôvodnené ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v relevantnej právnej norme, resp.

popierajú jej podstatu, zmysel a účel, preto sťažnosť v časti týkajúcej sa námietky porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže v napadnutom uznesení krajský súd komplexne posúdil skutkové okolnosti prípadu, ako aj rozhodujúce skutočnosti pre legitímnosť zásahu do základného práva sťažovateľov na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, rešpektujúc pritom nielen ústavnoprocesné princípy garantujúce právo účastníka konania na spravodlivý súdny proces, ale aj zásadu najlepšieho záujmu maloletých detí, ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť aj v tejto v časti.

18. Čo sa týka námietky porušenia základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že v danom prípade neexistuje reálna možnosť vyslovenia ich porušenia, pretože vzhľadom na právoplatné skončenie napadnutého konania pred podaním sťažnosti ústavnému súdu by konanie o takejto sťažnosti nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd vo vzťahu k označeným právam poskytuje (m. m. I. ÚS 6/03, rozsudok ESĽP vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike č. 16970/05 z 3. 3. 2009). Z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti odmietol.

19. Ústavný súd zároveň právneho zástupcu sťažovateľov upozorňuje, že k sťažnosti nepripojil žiaden právne relevantný doklad, z ktorého by vyplynulo, že ho maloleté sťažovateľky prostredníctvom zákonného zástupcu, resp. ich kolízny opatrovník, na podanie tejto sťažnosti splnomocnili (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

20. Uplatnenie právomocí ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania stanovených v § 20 a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. Všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu (III. ÚS 349/2015). Nedostatky zákonom predpísaných náležitostí návrhov na začatie konania ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, keďže na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd tieto nedostatky posudzuje (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 322/2010, IV. ÚS 399/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 267/2010, II. ÚS 309/2010, III. ÚS 262/2010, III. ÚS 210/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 57/2015, I. ÚS 337/2015).

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2016